

1377-25

Richtlijnen

Voor het milieueffectrapport
Gaspijpleiding Balgzand-Bacton (UK)

Directie Noordzee

P 13

Richtlijnen

Voor het milieueffectrapport

Gaspijpleiding Balgzand - Bacton

18 december 2003

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Directie Noordzee
Koopmansstraat 1
Postbus 5807, 2280 HV Rijswijk

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	HOOFDPUNTEN VAN HET MER	2
3.	PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING.....	3
3.1	Aanleiding, doel en omvang van het project	3
3.2	Besluitvorming	3
4.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	4
4.1	Algemeen	4
4.2	Tracé-varianten, wijze van uitvoering en tijdstip van uitvoering.....	4
4.2.1	Tracé-varianten	4
4.2.2	Uitvoeringsalternatieven	5
4.2.3	Tijdstip van uitvoering	5
4.3	Meest Milieuvriendelijk Alternatief	5
4.4	Voorkeursalternatief	5
5.	BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN	6
5.1	Beschrijving van de bestaande milieutoestand en de autonome ontwikkeling....	6
5.2	Beschrijving van de verschillende milieuaspecten	6
5.2.1	Verstoring van bodem en water.....	6
5.2.2	Verstoring van natuurwaarden.....	7
5.2.3	Veiligheid	7
5.2.4	Overige aspecten	8
6.	VERGELUKING VAN ALTERNATIEVEN	9
7.	LEEMTEN IN INFORMATIE.....	10
8.	EVALUATIEPROGRAMMA	11
9.	VORM EN PRESENTATIE	12
10.	SAMENVATTING VAN HET MER.....	13

BULAGEN

1. Nota van antwoord op inspraakreactie

1. INLEIDING

De N.V. Nederlandse Gasunie, Gastransport Services (GTS) heeft de aanleg en het gebruik gepland van een 36 inch (92 cm) gaspijpleiding van ongeveer 235 km tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk (UK). Deze pijpleiding begint in Nederland bij het nieuw te bouwen gascompressorstation gelegen aan het Noord-Hollands kanaal, Noord-Holland en sluit in Engeland aan op de gasterminal in Bacton, North Norfolk.

Voor de realisatie van de pijpleiding tussen Balgzand en Bacton is onder meer vergunning nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (Wbr). Bevoegd gezag voor de vergunningverlening op grond van de Wbr is de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat wordt vertegenwoordigd door Rijkswaterstaat directie Noordzee en directie Noord Holland, dienstkring Texel, waarbij directie Noordzee als coördinerend bevoegd gezag optreedt.

Volgens het besluit MER is de Wbr vergunning mer-plichtig omdat de pijpleiding een diameter heeft van meer dan 80 cm en het tracé langer is dan 40 km.

Bij brief van 27 augustus 2003 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) door de Minister van Verkeer en Waterstaat in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport Pijpleiding Balgzand – Bacton (UK). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de staatscourant nr. 179 op 17 september 2003.

Het bevoegd gezag heeft kennis genomen van de inspraakreactie en het advies, dat zij van de Commissie voor de milieueffectrapportage heeft ontvangen. Het advies van de commissie mer (5 november 2003) heeft als basis gediend voor de vaststelling van deze richtlijnen. Daarnaast zijn de leden van de interdepartementale werkgroep in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op de startnotitie te geven en is hen gevraagd aan te geven waar het advies verduidelijkt dan wel aangevuld moest worden.

Het doel van deze richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Het bevoegd gezag beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Mede vanwege de voor projecten op land ongebruikelijk hoge druk in deze gaspijpleiding van maximaal 137,4 bar dient er een veiligheidsanalyse gemaakt te worden (op basis van individueel risico en groepsrisico) voor wat betreft mensen, kustverdediging (en alles wat daarmee samenhangt) en scheepvaart (en alles wat daarmee samenhangt).
- Het MER zal precies dienen aan te geven welke gevoelige gebieden mogelijk zullen worden aangetast door de voorgenomen activiteit en op welke wijze de initiatiefnemer zal voorkomen dat de beschermde gebieden wezenlijk zullen worden aangetast. De (aanzet tot een) passende beoordeling kan het beste in het MER worden uitgevoerd.

Naast de essentiële informatie in het MER dient er sprake te zijn van een zelfstandig leesbare samenvatting waarin de belangrijkste strategische milieu-informatie is samengebracht.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Aanleiding, doel en omvang van het project

In het MER moet worden aangegeven wat de aanleiding is voor de aanleg van deze gaspijpleiding en welk probleem (welke problemen) met deze aanleg wordt (worden) opgelost, waarbij de in de startnotitie gegeven informatie goed gebruikt kan worden.

Tevens moet het doel van de voorgenomen activiteit worden geformuleerd, waarbij de doelstellingen in de startnotitie (de paragrafen 2.2 en 2.3) overgenomen kunnen worden. Daarbij is het van belang dat alle aspecten, die onlosmakelijk met deze pijpleiding zijn verbonden, in het MER aan de orde komen. Dat betekent dat ook het compressorstation, alsmede de aansluiting in Bacton op het gastransportsysteem in de UK tot de voorgenomen activiteit rekent en dus onderdeel van de mer moet zijn.

3.2 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies etc.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het plangebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen, waarbij met name gedacht moet worden aan het duingebied en aan speciale gebieden in de Noordzee. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven. Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.

De startnotitie geeft al een bijna compleet overzicht van alle relevante beleidskaders, wetgeving en kaderstellende regelgeving. Er dient naast de daar genoemde kaders, ook aandacht geschonken te worden aan de verplichtingen die voortvloeien uit het OSPAR-verdrag en het structuurschema Militaire terreinen (Schietgebieden Petten en Botgat). Tevens dient in het MER aangegeven te worden wat de relevantie is van alle genoemde beleidskaders, wettelijke regelingen en kaderstellende regelgeving voor de voorgenomen activiteit.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor vergunningverlening voor de aanleg en instandhouding van een werk in het kader van artikel 2 van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (Wbr). In deze procedure treedt de Minister van Verkeer en Waterstaat op als het bevoegde gezag.

Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit, de alternatieven en varianten moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. De belangrijkste milieugevolgen zijn aangegeven in hoofdstuk 5 van deze richtlijnen.

Alternatieven dan wel varianten acht het Bevoegd Gezag mogelijk tijdens de aanlegfase ten aanzien van:

- Delen van het tracé (met name voor wat betreft de mogelijke zandwingebieden en ten aanzien van zandgolven).
- De wijze van aanleg (boortechnieken, warmte-isolatie, boorspoeling).
- Het tijdstip van uitvoeren.

De startnotitie geeft veel informatie over de eerste twee aspecten, maar is ook op die twee punten nog niet volledig, en gaat nauwelijks in op het derde aspect.

In ieder geval moet een Meest Milieuvriendelijk Alternatief worden beschreven. Indien een voorkeursalternatief wordt gekozen, moet dit in het MER worden gemotiveerd en dient de aandacht vooral uit te gaan naar de milieugrimenten.

In het MER dienen de reeds gemaakte keuzes ten aanzien van het aanlandingspunt zowel in Nederland als in het Verenigd Koninkrijk beschreven en gemotiveerd te worden. Ook eventuele tracé-alternatieven die in een eerder stadium beoordeeld zijn, dienen in het MER aan bod te komen inclusief de (milieu)argumenten om daar geen nadere uitwerking aan te geven.

4.2 Tracé-varianten, wijze van uitvoering en tijdstip van uitvoering

4.2.1 Tracé-varianten

Voor wat betreft dit onderdeel lijken er alleen beperkte varianten mogelijk te zijn, zoals ook in de startnotitie wordt aangegeven. Wel dient in het MER te worden beschreven wat het voorkeurstracé is en waarom daarvoor gekozen wordt. Zo mogelijk dient ook een MMA-tracé te worden beschreven, waarbij bijvoorbeeld maximaal rekening wordt gehouden met het ontzien van gevoelige (natuur)gebieden, de zandgolven aan Engelse zijde en de interactie met andere parallel lopende dan wel kruisende pijpleidingen.

Deze tracé-varianten dienen reeds in het verkennende stadium te worden besproken met de beheerders (ruimtelijk en nautisch) en vooraf getoetst te worden op haalbaarheid. Hier toe kan een vooroverleg gestart worden met onder meer Kustwacht, Staatstoezicht op de Mijnen, Dienst der Hydrografie. Dit vooroverleg biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om in vroegtijdig stadium een beeld te krijgen van de complicaties van een bepaalde route. Dit vooroverleg kan op initiatief van GTS door het Bevoegd Gezag tot stand komen.

4.2.2 Uitvoeringsalternatieven

Ten aanzien van de uitvoering kan aan de volgende alternatieven worden gedacht: verschillende diepteligging;

- de mate van bescherming van de pijpleiding tegen externe invloeden zoals het neerlaten van scheepsankers en de aanwezigheid van boomkorvisserij. De hiervoor reeds genoemde diepteligging speelt hierbij onder andere een rol.
- isolatietechnieken (onder andere in verband met de bollenteelt).
- boortechnieken en hoe om te gaan met de boorspoeling.
- veel dan wel weinig baggeren.
- kruisingen met andere leidingen en kabels.

4.2.3 Tijdstip van uitvoering

In het MER moet de keuze van de periode in het jaar dat de werkzaamheden (of bepaalde werkzaamheden per deelgebied) worden uitgevoerd worden gemotiveerd door de effecten en risico's van de aanleg in verschillende periodes van het jaar te vergelijken.

4.3 Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) bestaat uit een combinatie van:

- het MMA-tracé.
- de MMA-uitvoering van de gaspijpleiding.
- het meest milieuvriendelijke tijdstip voor de aanleg.
- met het kleinst mogelijke risico (op basis van de veiligheidsanalyse).
- en met de meest milieuvriendelijke wijze van buitengebruikstelling.

Het gaat hierbij om het verkennen van de realistische grenzen op basis van het ALARA-principe (grootst mogelijke bescherming voor het milieu moet bieden, tenzij dit redelijkerwijs niet gevegd kan worden).

Tabel 3.4 van de startnotitie biedt goede aanknopingspunten om tot een MMA te komen, maar deze tabel is niet op alle hier genoemde aspecten volledig.

4.4 Voorkeursalternatief

Het Bevoegd Gezag raadt op basis van de in de startnotitie gekozen hoge milieuambities aan om eerst een Meest Milieuvriendelijk Alternatief te ontwikkelen. Als het Meest Milieuvriendelijke Alternatief door de initiatiefnemer op bepaalde onderdelen niet haalbaar wordt geacht, kan worden overwogen om voor deze onderdelen een lager ambitieniveau te kiezen. Zodoende kan van het Meest Milieuvriendelijke Alternatief een voorkeursalternatief (VKA) worden afgeleid aan de hand van zogenoemde terugvalopties met daarbij aangegeven het verschil in milieugevolgen.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN

5.1 Beschrijving van de bestaande milieutoestand en de autonome ontwikkeling

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten.

Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en omgeving van het gascompressorstation, het landdeel van de pijpleiding in Nederland, de kustkruising in Nederland, het offshore gedeelte, de kustkruising in de UK, het landdeel van de pijpleiding in de UK, alsmede de ontvangsterminal in de UK en de omgeving daarvan, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, etc.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, Natuurmonumenten en dergelijke. Het MER dient een kaart en een beschrijving (van de aard en omvang) te bevatten van alle *(bestaande of geplande) geluidsgevoelige bestemmingen in het studiegebied (met name rondom het compressorstation)*. Het bestaande achtergrondgeluidniveau inclusief de autonome ontwikkeling daarvan (met autonome groei en/of sanering) dient te worden beschreven.

5.2 Beschrijving van de verschillende milieuaspecten

5.2.1 Verstoring van bodem en water

Geef overzichtskaarten en zonodig details en profielen van het tracé (en de varianten daarop) waarop is aangegeven:

- aanwezigheid, diepteligging en afmetingen van grootschalige bodemvormen zoals (scheepvaart)geulen, getijd Banken, zandgolven en megaribbelvelden (geomorfologische kaart van de zeebodem).
- de veranderingen die worden verwacht in de ligging van het zeebodemoppervlak met name in relatie tot het risico dat de pijpleiding vrij komt te liggen en vooral voor die gebieden met een hoge natuurlijke dynamiek zoals de strand- en brandingszone en gebieden met zandgolven.
- de omvang van het (bodem-) verstoringsgebied door graaf- en baggerwerkzaamheden.
- aanwezigheid van archeologisch en cultuurhistorisch waardevolle elementen zoals scheepswrakken, zowel op zee als op het land;

- de verstoring van de bodem en grondwaterstromen ten gevolge van de boring onder de duinen door (welke risico's zijn daaraan verbonden en hoe wordt daarmee omgegaan?).

Tevens dienen de gevolgen voor de waterkering te worden beschreven indien de pijpleiding scheurt, inclusief de kansberekening dat dit kan gebeuren.

Geef duidelijk de seizoenvariëaties aan in verband met de keuze van het tijdstip van aanleggen van de gaspijpleiding.

Indien stoffen vrij kunnen komen (olie, boorspoeling et cetera) moeten de effecten daarvan op de bodem, de waterkwaliteit en organismen worden beschreven.

5.2.2 Verstoring van natuurwaarden

Beschrijf aan de hand van kaarten:

- de belangrijkste ecologische functies van gevoelige gebieden van het tracé voor onder andere vogels (Vogelrichtlijnverplichtingen) en relevante beschermde dieren en plantensoorten dan wel natuurlijke habitats zoals genoemd in bijlage I (van de Habitatrichtlijn) zowel kwalitatief als kwantitatief (foerageer-, rust-, broed-, doortrek- en overwinteringsgebied).
- de verspreiding van bijzondere organismengroepen met de nadruk op voor deze activiteit gevoelige levensgemeenschappen zoals Spisulabanken en Sabellariariffen.

In het MER dient aangegeven te worden of er sprake zal zijn van significante gevolgen ten aanzien van de beschermde natuurgebieden, zoals aangegeven in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Indien er sprake kan zijn van significante gevolgen voor de op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn beschermde gebieden dient er in het MER een passende beoordeling te worden uitgevoerd.

Indien er geen sprake zal zijn van significante gevolgen, dan dient dit in het MER onderbouwd te worden. Per specifiek beschermde soort (en dan met name de populaties daarvan) dient aangegeven te worden wat de gevolgen kunnen zijn.

Tevens zal een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en Faunawet noodzakelijk zijn. Overwogen kan worden om de daarvoor benodigde informatie ook in het MER op te nemen.

Beschrijf de effecten en de variaties per seizoen van de bodemverstoring op de beschreven ecologische functies en (de selectie van) doelsoorten.

Worden op de Noordzee gevoelige gebieden door het tracé doorsneden en zo ja, heeft dit invloed op de functie van deze gebieden?

5.2.3 Veiligheid

Er dient in het MER een veiligheidsanalyse voor de gehele omgeving van de voorgenomen activiteit te worden gemaakt, zowel op basis van het individueel risico als voor het groepsrisico voor mensen, voor aspecten samenhangend met de kustverdediging en voor aspecten samenhangend met de scheepvaart. Het gaat daarbij om zowel het risico (kans van optreden vermenigvuldigd met het effect) van de pijpleiding voor de omgeving, als om het risico voor de pijpleiding door activiteiten in de omgeving.

Welke maatregelen zullen getroffen worden om aan de veiligheidseisen voor pijpleidingen

te voldoen? Welke verdergaande maatregelen kunnen (en zullen) er getroffen worden? Deze verdergaande maatregelen dienen bij het ontwikkelen van het MMA betrokken te worden.

Geef aan welke activiteiten nabij het tracé zullen plaatsvinden (met name recreatie, woningbouw, visserij, landbouw en defensie, windenergie en zeegebruik) en of deze uit oogpunt van veiligheid tijdelijk of permanent gebruiksbependingen opgelegd krijgen.

In het MER moet de wijze van onderhoud (inclusief het testen) beschreven worden, mede in relatie tot de veiligheidsanalyse op basis van onderstaande punten:

- Veiligheidsevaluatie conform NEN 3650.
- Aangeven hoe beveiligd wordt tegen te hoge inwendige druk.
- Planmatige beheersing van calamiteiten bij zowel de leverancier als afnemer en de onderlinge afspraken die tussen beide partijen hiertoe noodzakelijk zijn.
- Beheersplan en onderhoudsplan tijdens de bedrijfsvoering van de pijpleiding.

5.2.4 Overige aspecten

In het MER dient aandacht geschonken te worden aan het probleem van bodempopwarming vanwege de warme pijpleiding (50° Celsius) in relatie tot de aanwezige bollenteelt dan wel andere vormen van akker- of landbouw. Welke technieken zijn beschikbaar om dit probleem te voorkomen dan wel te verminderen?

De bestaande toestand van het geluidsmilieu moet in het MER worden beschreven aan de hand van het referentieniveau van het omgevingsgeluid en een karakterisering van de aanwezige geluidsbronnen met name rondom het compressorstation. Aangegeven dient te worden of nabij het compressorstation (geluid)verstoringgevoelige gebieden aanwezig zijn. Apart dient aandacht geschonken te worden aan geluidhinder en trillingen tijdens de aanlegfase (in welke mate dat zal optreden en welke maatregelen getroffen zullen worden om hinder zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te verminderen).

In het MER dient de buitengebruikstelling van de pijpleiding beschreven te worden voor wat betreft de twee uiterste alternatieven, te weten 'laten liggen' en 'volledig verwijderen'. Het verschil in milieugevolgen van deze twee alternatieven dient in het MER aangegeven te worden. Daarnaast kan aangegeven worden wat de (milieu)gevolgen kunnen zijn van partiële verwijdering (bijvoorbeeld alleen binnen het territorium).

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de aan te leggen gaspijpleiding en de alternatieven/varianten moeten onderling én met de referentie(s) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven en varianten.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is.
- in hoeverre dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het MER worden verstrekt.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

Het Bevoegd Gezag zal bij het besluit inzake de Wbr-vergunning verlening aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het verdient aanbeveling dat Gastransport Services (GTS) in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven en varianten. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van kaarten, tabellen en figuren.

Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in (een) bijlage(n) op te nemen.
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen.
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen¹.

1.

Kaartmateriaal moet éénduidig zijn qua schaal, topografische ondergrond en coördinatenstelsel in verband met de onderlinge vergelijking van informatie. Dat wil zeggen voor kaarten van het landgedeelte moet een zelfde topografische ondergrond worden gebruikt (bijvoorbeeld de topografische kaart van Nederland met het XY-coördinatenstelsel volgens het Rijksdriehoeksnet). Voor kaarten van het mariene gebied kan worden uitgegaan van zeekaarten met coördinaten volgens UTM zone 31 met Europese Datum (ED) 50.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de varianten.
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de varianten (inclusief de genoemde terugvalopties).
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het MMA en het uiteindelijke voorkeursalternatief.
- belangrijke leemten in kennis.

Bijlage 1 Nota van antwoord op inspraakreactie

NUMERIEK OVERZICHT VAN SCHRIFTELIJKE INSPREKERS

1. V.O.F. Th.A. Pennings en Zonen, Breezand/Julianadorp

REACTIE VAN HET BEVOEGD GEZAG

1. V.O.F. Th.A. Pennings en Zonen, Breezand/Julianadorp:

Inspreker is van mening dat de voorgenomen aanleg van de pijpleiding (door de gronden van hun bollenkwekerij "Johannahoeve" in de Gemeente Zijpe) naast structuurberd en ander ongerief problemen veroorzaakt ten gevolge van de afgifte van warmte. Iedere graad opwarming van de grond geeft een ongelijke afrijping van de bollen op het betreffende perceel. Ook geven de bollen die boven of nabij deze pijp gekweekt zijn het jaar erop in de bloemproductie weer ongelijke bloei. Inspreker is er verder van overtuigd dat de warmte vanaf de pijp zich via het grondwater tot ver in het perceel verspreidt.

In de richtlijnen wordt hiervoor op twee plekken aandacht gevraagd:

- bij de uitwerking van alternatieven voor wat betreft tracé-varianten en uitvoeringsalternatieven (4.2) expliciet gevraagd om de invloed verschillende vormen van isolatietechnieken te beschrijven.
- Bij het beschrijven van de bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en milieugevolgen (5.2) en specifieker onder paragraaf 5.2.4 (Overige aspecten).

